

T.C.
MARD N
1. DARE MAHKEMES
ESAS NO : 2022/1416
KARAR NO : 2023/1217

DAVACI : E T M VE B L M EMEKÇ LER SEND KASI
VEK L : AV. MESUT KELE
-UETS[15225-22978-89165]

DAVALI : MARD N VAL L
-UETS[35756-86578-59710]

DAVANIN KONUSU :

1-Davacı tarafından, Mardin Valili i'nin internet sitesinde <http://www.mardin.gov.tr/30092022-yasaklama-karari> adresi ile 30.09.2022 tarihinde yayınlanan yasaklama kararın iptali istenilmektedir.

DAVACININ DD ALARI :

2- Davalı idarenin dava konusu olan "yasaklama kararı" için belirtti i gerekçenin soyut ve mesnetsiz oldu u, her 15 günde bir yayınladı ı 15 günlük yasaklama kararları incelendi inde; yasaklama kararlarındaki mesnetsiz gerekçelerin, sadece yasaklama kararına kılıf bulmak üzere uydurulmu hikayelerden ibaret oldu u, düzenli ve günü bile atlatılmadan 15 günlük periyotlarla süreklile tirilen bu yasaklarla amaçlananın, toplumsal muhalefet ve sivil toplumun sesini kesmek ve totaliter baskıcı bir rejimi oturtma amacıyla yayınlandı ının açık oldu u, "Toplantı ve Gösteri Yürüyü ü Hakkına" bu ekinde ölçüsüz müdahalenin toplumsal sorunların iddet yöntemiyle dı a vurumun önünü açacak çok vahim bir uygulama oldu u, i lemin yetki yönüyle hukuka aykırı oldu u ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

DAVALININ SAVUNMALARI :

3- Savunma dilekçesi verilmemi tir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Mardin 1. dare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek i in gere i görü üldü.

MADD OLAY :

4- Dava konusu i lemde; "Dünya Sa lık Örgütü tarafından 'Pandemi' olarak ilan edilen Covid 19 Salgını ile ilgili olarak Sa lık Bakanlı ı ve Bilim Kurulunun önerileri tam kapanmadan vaka sayılarının dü ü ü nedeni ile ülkemiz genelinde maske takma zorunlulu u kaldırılmı tir. Dünya Sa lık Örgütü tarafından son iki haftada yapılan ara tırmalarda virüsün yeni varyantı olan 'Omicron' virüsünün yüzde 30 oranında artı gösterdi i bilgileri ilan edilmi tir." ve "Suriye'nin Ayn el-Arap bölgesinde, ya anan Kobani olayları (6-7 Ekim) ile ilgili MLKP terör örgütü ve müzahir ahıslarca anma etkinlikleri kapsamında basın açıklaması, korsan gösteri, yazılama ve iddet içerikli eylemler gerçekte tirilebilece i de erlendirilmektedir." gerekçeleri ile dava konusu i lem tesis edilmi tir.

T.C.

MARDİN

1. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/1416

KARAR NO : 2023/1217

5- Dava konusu ile ilgili Mardin 1 genelinde (Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinde) 1 Merkezinde Valilik Makamına (Hukuk İleri Müdürlüğüne) ve İlçe Merkezinde Kaymakamlık Makamınının (48) saat (2 il günü) öncesinde yapılan müracaatlarda Mülki Amirlerin uygun görece il etkinlikler hariç olmak üzere; 1 genelinde gerçekleştirilebilecek, açık ve kapalı yer toplantıları, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, bildiri dağıtma, protesto eylemi vb. eylem/etkinlikler ile bu eyleme destek vermek amacıyla eylem ve etkinlik düzenlemek için gelen araçların ve araçlıların il sınırına girişleri, 5442 sayılı 1 dairesi Kanunu'nun 11.maddesinin (C) fıkrası gereğince engellenmesine, ayrıca 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 7. ve 17.maddeleri hükmü gereğince belirtilen konuların devamı niteliğindeki her türlü eylem/etkinliğin Mardin 1 sınırları içerisinde 01.10.2022 Cumartesi günü saat 01.00'den itibaren 15.10.2022 Cumartesi günü saat 24.00 kadar 15 gün süre ile yasaklanması, bu kararın iptali istemiyle bakılmakta olan dava açılmıştır.

LG L MEVZUAT :

6- Anayasa'nın 13.maddesinde "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmüne yer verilmiştir.

7- Anayasa'nın 34.maddesinde "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

Toplantı ve **gösteri** yürüyüşü hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya haklarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak ekil, art ve usuller kanunda gösterilir." hükmüne yer verilmiştir.

8- 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun "Toplantının ertelenmesi veya bazı hâllerde yasaklanması" başlıklı 17.maddesinde "Bölge valisi, vali veya kaymakam, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya haklarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla belirli bir toplantıyı bir ayırtmamak üzere erteleyebilir veya suç işlenecek açık ve yakın tehlike mevcut olması hâlinde yasaklayabilir." hükmüne yer verilmiştir.

9- 5442 sayılı 1 dairesi Kanunu'nun 11.maddesinin (A) fıkrasında "Vali, il sınırları içinde bulunan genel ve özel bütün kolluk kuvvet ve tekilatının amiridir. Suç işlenmesini önlemek, kamu düzeni ve güvenliğini korumak için gereken tedbirleri alır. Bu maksatla Devletin genel ve özel kolluk kuvvetlerini istihdam eder, bu tekilat amir ve memurları vali tarafından verilen emirleri derhal yerine getirmekle yükümlüdür." hükmüne yer verilmiştir.

NCELEME VE GEREKÇE :

10- Dava süreci;

(1) Dava konusu ile ilgili 01.10.2022 ile 15.10.2022 tarihlerini kapsayan süreye ilişkin yasaklama kararıdır.

T.C.

MARDIN

1. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/1416

KARAR NO : 2023/1217

(2) Dava dilekçesinde dava konusu yasaklama kararının 30.09.2022 tarihinde ö renildi i belirtilmi , 04.10.2022 tarihinde Mahkememiz kayıtlarına giren dilekçe ile yürütmeyi durdurma istemine de yer verilerek dava açılmı tır.

(3) Davacının dava konusu yasaklama kararı süresinde toplantı ve gösteri yürüyü ü düzenleme konusunda herhangi bir müracaatı bulunmamaktadır.

(4) Mahkememizin 07.10.2022 tarihli ara kararıyla davalı idareye savunma için 3 gün süre verilerek, i lemin dayana ı bilgi ve belgelerin gönderilmesi istenilmi , Mahkememiz kararı 12.10.2022 tarihinde davalı idareye tebli edilmli tir (e-tebligat).

(5) Davalı idare tarafından süresi içerisinde i leme dayanak bilgi ve belgeler gönderilmemi ve savunma dilekçesi verilmemi tir. Bunun üzerine Mahkememizin 20.10.2022 tarihli ara kararıyla davalı idareye 3 gün süre verilerek i lemin dayana ı bilgi ve belgeler talep edilmli , davalı idare tarafından 25.10.2022 tarihinde ara kararına cevap verilmi tir.

11- Anayasa'nın 34. maddesinde yer alan toplantı ve gösteri yürüyü ü düzenleme hakkı, bireylerin dü ünçe açıklamalarında bulunmak amacıyla açık veya kapalı mekânlarda, kamu otoriteleri ile üçüncü ki ilerin müdahalesi olmaksızın, geçici olarak bir araya gelebilme serbestisini korumaktadır. Aynı maddenin birinci fıkrasında "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırsız toplantı ve gösteri yürüyü ü düzenleme hakkına sahiptir." denilmek suretiyle sadece toplantı ve gösteri yürüyü ü düzenleme hakkının de il bu hakkın "izin alınmadan" kullanılabilmesi de güvence altına alınmı tır. Di er bir anlatımla anılan hakkın izin alma artına ba lanamayaca ı güvencesinin Anayasa'da özel biçimde korundu u anla ılmaktadır. Dolayısıyla toplantı ve gösteri yürüyü ü düzenleme hakkının izin almadan kullanılmasına yönelik pozitiflemi öz güvenceyi ihlal edecek nitelikte yapılan bir sınırlandırma, Anayasa'da ilgili temel hakkı düzenleyen maddedeki sınırlama sebeplerine dayansa bile kural olarak Anayasa'nın sözüne aykırı olaca ında bir tereddüt bulunmamaktadır. (Anayasa Mahkemesi 10.11.2022 tarih ve 2019/13258 sayılı ba vuru § 29).

12- Dava konusu i lem incelendi inde;

(1) Dünya Sa lık Örgütü tarafından son iki haftada yapılan ara tırmalarda virüsün yeni varyantı olan "Omicron" virüsünün yüzde 30 oranında artı göstermesi,

(2) Suriye'nin Ayn el-Arap bölgesinde, ya anan Kobani olayları (6-7 Ekim) ile ilgili MLKP terör örgütü ve müzahir ahıslarca anma etkinlikleri kapsamında basın açıklaması, korsan gösteri, yazılama ve iddet içerikli eylemler gerçekte tirilebilece i gerekçeleriyle yasaklama kararı verildi i görülmektedir.

13- Davalı idare tarafından söz konusu hususlar belirtilerek Mardin 1 genelinde (Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinde) 1 Merkezinde Valilik Makamına (Hukuk leri ube Müdürlü üne) ve İlçe Merkezinde Kaymakamlık Makamının (48) saat (2 i günü) öncesinde yapılan müracaatlarda Mülki Amirlerin uygun görece i etkinlikler hariç olmak üzere; 1 genelinde gerçekte tirilebilecek, açık ve kapalı yer toplantıları, yürüyü , basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, bildiri da ıtma, protesto eylemi vb. eylem/etkinlikler ile bu eyleme destek vermek amacıyla eylem ve etkinlik düzenlemek için gelen araçların ve ahısların il sınırına giri leri 01.10.2022 Cumartesi günü saat 01.00'den itibaren 15.10.2022 Cumartesi günü saat 24.00 kadar 15 gün süre ile yasaklanmı tır.

14- Dava dosyasına sunulan bilgi ve belgeler incelendi inde, yasaklama kararına gerekçe

T.C.

MARDİN

1. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/1416

KARAR NO : 2023/1217

olarak gösterilen hususlara ilişkin herhangi bir bilgi veya belgenin gönderilmediği görülmektedir.

15- Öte yandan, davalı idare tarafından 2022 yılı içerisinde, sınırlı sayıda gün hariç olmak üzere, aynı veya benzer gerekçelerle yasaklama kararları verildiği görülmektedir. Diğer bir anlatımla, 2022 yılının çok büyük bir kısmında benzer gerekçelerle yasaklama devam etmiştir.

16- Davalı idare tarafından on beş gün boyunca Mardin il sınırları içerisindeki açık ve kapalı yer toplantıları, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, bildiri dağıtma, protesto eylemi vb. eylem/etkinlikleri yasaklayarak davacının toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına yönelik bir müdahalede bulunduğuna açıklığıdır.

17- Davanın çözümlenebilmesi için söz konusu müdahalenin Anayasa ile güvence altına alınan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını ihlal edip etmediğinin ortaya konulması gerekmektedir.

18- Anayasanın 13.maddesinde temel hak ve hürriyetlerin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceği, bu sınırlamaların, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı hüküm altına alınmıştır.

19- Halka açık yerlerde yapılan her türlü gösterinin günlük hayatın akışında belli bir karışıklığa sebep olabileceği ve olumsuz tepkilere yol açabileceği açıktır. Ancak yalnızca toplumun büyük bir kısmı tarafından gösterilebilecek bir tepki veya doğabilecek bir gerilimin varlığı, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ortadan kaldırılması için tek başına yeterli değildir. Yani bu tür durumların varlığı otomatik olarak toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına müdahale edilmesini haklı göstermez. Devletten koruma yükümlülüğü olarak adlandırılacak olan pozitif yükümlülüğü kapsamında, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkını kullanmak isteyenlerin güvenliğini sağlama ve üçüncü kişiler tarafından herhangi bir saldırıya uğramamasını temin etmesi beklenir (Anayasa Mahkemesi 08.06.2021 tarih ve 2016/23696 sayılı kararının 42. maddesi).

20- Dava konusu olayda, davalı idare tarafından "Omicron" virüsünün yüzde 30 oranından artırı gösterdiği bilgisine yer verilmiş, ancak Mardin ilindeki vaka sayısı, virüsün olası etkileri, yasaklama kararıyla alınmış önlemler vb. gibi herhangi bir tespit ya da baka bir tedbire ilişkin açıklama yapılmamıştır. Benzer şekilde, Kobani olayları ile ilgili MLKP terör örgütü ve müzahirahıslarca anma etkinlikleri kapsamında iddet eylemlerinin gerçekleştirilebileceği belirtilmiş, ancak buna ilişkin istihbari de olsa herhangi bir bilgi ve belge sunulmamış, açıklama yapılmamıştır.

21- Bu durumda, alınan tedbirin haklılığı ancak toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkıyla kamu düzeni, güvenliğı ve baka kalarının hak ve özgürlükleri de erleri arasında adil bir denge kurulmasıyla mümkün olabileceğinden, yasaklama kararında belirtilen sebeplere ilişkin herhangi bir bilgi ve belge sunulmamakla birlikte açıklama da yapılmadığı gözönüne alındığında, yeterli bir gerekçe ortaya konulmadan tesis edilen iddetle hukuka uyarlılık görülmemiştir.

HÜKÜM :

Açıklanan nedenlerle;

22- Dava konusu iddetlemin **iptaline**,

T.C.

MARD N

1. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/1416

KARAR NO : 2023/1217

23- A a ıda dökümü yapılan 733,60 TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

24- Artan posta ücretinin istemi halinde derhal, aksi halde kararın kesinle mesinden sonra davacıya iadesine,

25- Kararın tebli inden itibaren 30 gün içerisinde Gaziantep Bölge dare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 30.10.2023 tarihinde oyçoklu uyla karar verildi.

Ba kan
OSMAN KABA
100197
X

Üye
ADEM HANO
178523

Üye
MEL KE EL F KORKMAZ
178619

YARGILAMA G DERLER :

Ba vurma Harcı : 80,70 TL
Karar Harcı : 80,70 TL
YD Harcı : 133,00 TL
YD tiraz Harcı : 220,70 TL
Vekalet Harcı : 11,50 TL
Posta Gideri : 199,50 TL
Dosya Bedeli : 7,50 TL
TOPLAM : 733,60 TL

KAR I OY: Dava konusu olayda; 01.10.2022 ile 15.10.2022 tarihlerini kapsayan yasaklama kararına ili kin i lemin gerekçesinin "Dünya Sa lık Örgütü tarafından 'Pandemi' olarak ilan edilen Covid 19 Salgını ile ilgili olarak Sa lık Bakanlığı ı ve Bilim Kurulunun önerileri tam kapanmadan vaka sayılarının dü ü ü nedeni ile ülkemiz genelinde maske takma zorunlulu u kaldırılmış tır. Dünya Sa lık Örgütü tarafından son iki haftada yapılan ara tırmalarda virüsün yeni varyantı olan 'Omicron' virüsünün yüzde 30 oranında artı gösterdi i bilgileri ilan edilmi tir." ve "Suriye'nin Aynı el-Arap bölgesinde, ya anan Kobani olayları (6-7 Ekim) ile ilgili MLKP terör örgütü ve müzahir ahıslarca anma etkinlikleri kapsamında basın açıklaması, korsan gösteri, yazılama ve iddet içerikli eylemler gerçekte tirilebilece i de erlendirilmektedir." ekinde oldu u anla ılmaktadır.

Bu durumda, dava dosyasında bulunan bilgi ve belgeler ile yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte de erlendirilmesinden; il sınırları içinde huzur ve güvenli in, ki i dokunulmazlı mın, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenli inin sa lanması için gereken karar ve tedbirleri alma hususunda mülki idare amire verilen yetki çerçevesinde, yasa ın, bölücü terör örgütü mensuplarınca yapılacak iddet eylemlerinin önlenmesi ve vatanda ın can ve mal güvenli inin sa lanmasına ili kin me ru bir amaç ta ıdı ı ve suç i lenmesini önlemeye yönelik tedbirlerin bir parçası oldu u, iddet olaylarının mahiyeti ve yo unlu u ile meydana gelen

T.C.
MARD N
1. DARE MAHKEMES
ESAS NO : 2022/1416
KARAR NO : 2023/1217

zararların niteli i kar ısında söz konusu müdahalenin "demokratik toplum düzeninin gerekleri"ne aykırılık olu turmadı ı ve hedeflenen amaca ula abilmek için elveri li, gerekli ve orantılı, di er bir deyi le "ölçülülük ilkesi"ne uygun oldu u sonuçlarına varıldı ından, dava konusu i lemde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadı ı sonuç ve kanaatine ula ılmadı ı dü üncesiyle, ço unlu un aksi yöndeki kararına katılmıyorum.

Ba kan
OSMAN KABA
100197